

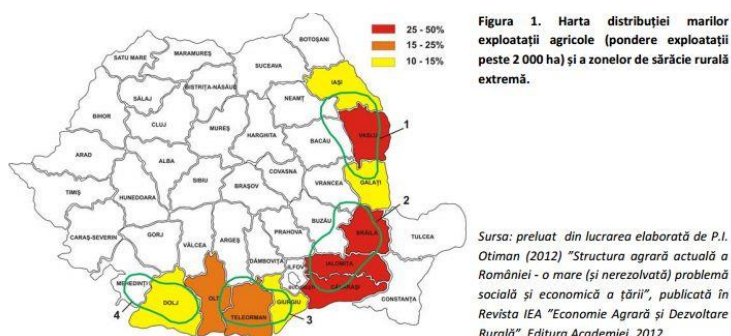
Viziune AUR pentru P.N.S. 2023-2027

(Sinteză)

(Plan național strategic)

1. Eliminarea bilanțului negativ al guvernărilor din ultimii 31 de ani

1.1. *Crearea de pungi de sărăcie* în anumite zone din județele de câmpie din sudul și estul României, prin favorizarea fermei industriale la mana unor oligarhi agricoli locali reprezentați de clientele politice în detrimentul fermei de familie, zone caracterizate astăzi prin fenomene ridicate de poluare, de depopulare accentuată a satelor de către tineri, de fenomene de alcoolism, violență în familii, criminalitate, indicatori specifici zonelor sărace prin următoarele mecanisme:

¹ Lucian Luca, Cristian Ghinea (2008), Centrul Român de Politici Europene, Policy Memo nr. 4 (2008), "O țară și două agriculturi. România și Reforma Politicii Agricole Comune a UE"

² P. I. Otiman (2012) "Structura agrară actuală a României - o mare (și nerezolvată) problemă socială și economică a țării" în „Revista Română de Sociologie”, serie nouă, anul XXIII, nr. 5-6, p. 339-360

1.2. *Orientarea preponderentă a bugetului de investiții din PNS către fermele industriale de porc și pasare din zona de câmpie în detrimentul fermelor de familie de vaci și oi și a zonei montane.*

1.3. *Favorizarea fenomenului de speculație funciară (Landgrabbing și Green grabbing) a unor fonduri speculative, fonduri de pensii și fonduri suverane a unor țări terțe și a fermelor industriale la cumpararea de teren agricol în detrimentul agricultorilor români prin Legea 17/2014 ;*

1.4. *Provocarea deliberată a depopulării cu tineri a zonei montane prin finanțarea ne semnificativă a investițiilor în producție și procesare la nivel de familie și orientarea preponderentă a investițiilor către unități de procesare care apoi prin delocalizare lasă în zona zeci de mii de țărani fără comparator de produse (vezi cazul recent cu laptele din Bucovina).*

1.5. *Finanțarea deliberată a agriculturii convenționale în detrimentul agriculturii ecologice și a schemelor de calitate, ce reprezintă astăzi unul dintre marii indicatori vizati de provocarea europeană de la ferma la consumator.*

1.6. *Mentineră României în sărăcie prin finanțarea de preponderentă de producția de materie brută prin măsurile din PNDR în detrimentul procesării.*

1.7. *Intenția de interzicere a înmulțirii și creșterii porcilor în aer liber în gospodăria familială țărănească prin noua Lege a porcului și a altor norme aferente existente deja prin încălcare flagrantă de regulamente europene ceea ce va duce la decanșarea procedurii de infringement împotriva României și la revoltă socială internă.*

2. Viziunea AUR

2.1. Plan Național Strategic de Suveranitate Agroalimentară (PNSAA) -2023-2027

Buget Dezvoltare rurală: 5,65 miliarde euro

Context actual: Ferma/gospodăria familială marginalizată în PAC actuală

Din numărul total de țărani/fermieri care solicită plăți directe, cei care exploatează suprafețe de până la 50 ha reprezintă 97,33% (794.471 fermieri), care gestionează 39,4% din suprafața solicitată la plată, respectiv 3,73 mil ha. Un procent de 21,57% din suprafața solicitată la plată (2,04 mil ha), este gestionată de 2,11% (17.221) din fermieri cu suprafețe între 50 și 300 ha. Restul de 39,02% de suprafață (3,69 mil. ha), este exploatată de diferența de fermieri 0,56%

(4.564) din fermieri cu suprafețe de peste 300 ha. Astfel, 60,6% din suprafața solicitată la plată este exploatată de doar 2.67% dintre fermieri.

În ceea ce privește schimburile comerciale cu produse agroalimentare, România a înregistrat în mod constant deficit comercial. În anul 2018 a fost 1.153,2 mil. Euro, în primele 11 luni ale anului 2019 988,6 mil Euro, iar în primele șapte luni ale anului 2020 deficitul a ajuns la 1.075,5 mil. euro, în scădere cu 6,2% față de aceeași perioadă din 2019. România exportă preponderent materii prime și produse cu valoare adăugată mică și importă produse cu valoare adăugată mare.

Deziderat principal: Asigurarea independenței și suveranității agroalimentare a României și Uniunii Europene, venituri echitabile pentru producători, prețuri acceptabile pentru consumatori, protecția mediului și standarde înalte privind calitatea produselor agroalimentare din lanțul alimentar, cu un impact important asupra sănătății (*dieta sănătoasă și durabilă*) și calității vieții populației, cu scopul obținerii autonomiei alimentare locale, în sistem de economie circular asigurată prin:

- ✓ Fixarea unei ținte minimale structurale de **10 000 de ferme medii și mari precum și unități agroalimentare care integrează activitatea de procesare în sistem de agricultură convențională**, agricultură de precizie, agricultură integrată, agricultură rațională, agricultură durabilă.
- ✓ Fixarea unei ținte minimale structurale de 2 milioane de gospodării familiale măsurate cu Indicatori de performanță economică (*integrarea obligatorie a procesării*), socială (*funcții precum funcția pedagogică, turistică, gastronomică, recreațională, etc...*) și ecologică (*conservare de agrobiodiversitate, biodinamie, ecologie, agromediu și climă, etc..*) măsurabili prin indicatori de performanță economică, social și ecologică (*IESE*) care să scoată din zona de economie în zona alba un sector economic aflat în zona gri și care să permită în același timp atragerea din diaspora europeană a minim 2 milioane de români care să-și poată rentabiliza gospodăria părintească.
- ✓ Integrarea conceptului de arhitectura verde este unul dintre elementele de bază ale propunerii Comisiei pentru PAC post-2020 în vederea atingerii unui nivel mai înalt de ambiție pentru climă și mediu.
- ✓ **Susținerea cercetării și inovării științifice**, identificării de mecanisme și instrumente conexe ale politicilor de dezvoltare din domeniul bioeconomiei și economiei circulare.
- ✓ **Reducerea risipei alimentare** prin măsuri legislative și nonlegislative și acțiuni care să vizeze întregul lanț alimentar, incluzând veriga de producție, procesare și

distribuție:valorificarea surplusului de alimente în acțiuni de natură socială; stimularea schimbării comportamentului consumatorilor în ceea ce privește încurajarea consumului preponderent de hrană cu o amprentă ecologică (REZIDSCORE) scăzută la nivel de producție, procesare , distribuție; consumul de hrană cu nivel antioxidant ridicat (ANTIOXIDSCORE), cu indice glicemic scăzut (GLICOSCORE), cu nivel nutritional ridicat (NUTRISCORE), din sisteme de producție Slow Food, Fas Good, Healty, ecologice, montane, tradiționale, DOP, IGP, TSG, locale, etice, din zone de agromediu, din zone cu constrângeri natural și economice specific: îmbunătățirea eficienței lanțului de aprovizionare și echilibrarea acestuia ; gestionarea/guvernarea risipei alimentare și a prevenirii producției de deșeuri alimentare; valorificarea alimentelor rezultate din gestiunea risipei în bănci de alimente ecologice sau cu produse cu impact mai scăzut asupra mediului și asupra sănătății (produse din scheme de calitate);

- ✓ Valorificarea pe plan local și național a produselor agroalimentare, sprijinirea și promovarea schemelor de calitate naționale și europene preponderent în sistemul public (ex. Hrană ecologică și din scheme cantine și catering în sistemul public);
- ✓ Implementarea de politici publice pentru echilibrarea costurilor pe verigile lanțului alimentar scurt (producție, procesare și vânzare), format din două verigi, cu scopul favorizării accesului consumatorilor europeni la alimente durabile, la prețuri corecte (pentru producător și consumator);
- ✓ **Promovarea de lanțuri alimentare scurte**, în sistem de economie locală circulară, de produse agroalimentare obținute din scheme de calitate.
- ✓ Orizontalizarea lanțurilor alimentare prin finanțarea de politici publice țintite pe creșterea valorii adăugate la nivel de procesare

2.1.1. Obiective:

Deziderat major: România trebuie să renunțe la paradigma istorică de Grâнарul Europei și să adopte paradigma de Hambarul Europei renunțând astfel la exportul de materie brută (rezultat din analiza SWOT și analiza nevoilor din PNS);

Obiective specifice:

2.1.1.1. Asigurarea nevoilor agroalimentare ale României (în termen de maxim 2 ani) prin producție, procesare și distribuție de hrană din producția agricolă internă. Pentru asigurarea siguranței, securității și nevoilor alimentare a României în vremuri de criză, ținând cont de dependența riscantă de importuri de produse agroalimentară procesate într-o proporție de peste 70% din achiziții intracomunitare și importuri. Este imperativă hrănirea populației cu hrană sănătoasă din sistemul național de economie locală, preponderent din gospodăria țărăneasă prin valorificarea pe plan local și național a produselor agroalimentare, sprijinirea și promovarea schemelor de calitate naționale și europene preponderent prin furnizare de hrană în sistemul public (școli, spitale, etc...).

2.1.1.2. Asigurarea suveranității agroalimentare a României (ferma/gospodăria familială) și a unor capacități de export de alimente (ferma industrială și industria agroalimentară);

2.1.1.3. Stoparea exporturilor de materie brută și a importurilor de materie procesată;

2.1.1.4. Crearea unei clase de mijloc formate din 2 milioane de ferme/gospodării familiale țărănești (1 milion de ferme familiale țărănești; 1 million de gospodării familiale țărănești); Trebuie stopată tendința actuală prin care 60,6% din suprafața solicitată la plată la APIA este exploatată de doar 2.67% dintre fermieri, iar restul de 40 % de către peste 3,5 milioane de familii de țărani din care o mare parte sunt excluși de la sprijinul APIA și AFIR.

2.1.1.5. Crearea unei economii rurale verzi prin implementarea Green Deal (Strategia de la fermă la consumator; Strategia pentru biodiversitate; Strategia anticancer);

2.1.1.6. Eliminarea pungilor de saracie din zonele de campie din sudul și estul României prin dezvoltarea fermelor/gospodăriilor familiale axate pe procesare cereale și producția de făină și pâine;

2.1.1.7. Stoparea orientării preponderente a bugetului de investiții către fermele industriale de porc și pasare din zona de campie în detrimentul fermelor de familie de vaci și oi și a zonei montane;

2.1.1.8. Stoparea fenomenului de speculație funciară (Landgrabbing și Green grabbing) a unor fonduri speculative, fonduri de pensii și fonduri suverane a unor țări terțe și a fermelor industriale la cumpararea de teren agricol în detrimentul agricultorilor români;

2.1.1.9. Stoparea depopularii de tineri a zonei montane prin finanțarea investițiilor în producție/procesare/vânzare direct în lanț alimentar scurt din scheme de calitate (*montan, ecologic, traditional, DOP, IGP, etc*); la nivel de familie (centre de prelucrare, PGL, pensiuni agroturistice);

2.1.1.10. Stoparea finanțării deliberate a agriculturii chimizate în detrimentul agriculturii ecologice și a schemelor de calitate, ce reprezintă astăzi unul dintre marii indicatori vizati de cele 3 mari strategii europene din Green Deal.

2.1.1.11. Integrarea conceptului de arhitectura verde care este unul dintre elementele de bază ale propunerii Comisiei pentru PAC post-2020 în vederea atingerii unui nivel mai înalt de ambiție pentru climă și mediu;

2.1.1.12. Reducerea risipei alimentare prin măsuri care să vizeze întregul lanț alimentar, incluzând veriga de producție, procesare și distribuție;

2.1.1.13. Susținerea cercetării și inovării științifice, identificării de mecanisme și instrumente conexe ale politicilor de dezvoltare din domeniul bioeconomiei și economiei circulare;

2.1.1.14. Aducerea acasă din diaspora a cel puțin 3 milioane de țărani în floare vârstei, apți de muncă și care să permită rentabilizarea fermei/gospodăriei familiale țărănești.

Măsuri prealabile (M.P):

M.P.1. Venit minim garantat pentru gospodăriile țărănești și pentru românii ce vor lucra în sectorul agroalimentar.

-Ordonanță de urgență pentru asigurarea unui nivel de **venit minim garantat** (6000 lei/familie) pentru familiile țărănești (*minim 300 000 de familii*) ce furnizează o cantitate minimă de hrană sistemului național și a unui **venit minim garantat** de 3000 lei net pentru 1,5-2 milioane de țărani români ce vor lucra în sectorul de sprijin al gospodăriei țărănești ce va produce preponderant hrană pentru sectorul public (*catering, centre de prelucrare, PGL*);

M.P. 2. Definirea statutului juridic al țaranului român

-Ordonanță de urgență de definire a statutului juridic al țaranului român care să integreze funcția socială, culturală și ecologică (subfuncția agroalimentară, agroturistică, agroeducațională, agropedagogică, agrosanitară, etc...);

M.P.3. Realizarea unui corp de 100 000 de rezerviști voluntari recrutați din tineri țărani pentru **situații de criză** (geopolitică, agroalimentară, sanitară pe modelul Poloniei) în mediul rural (preponderent din rândul țăranilor montani, a diasporei cu origini rurale) ca sprijin suport pentru sistemul de securitate al depozitelor de produse agricole și hrană și pentru sistemele de distribuție de hrană la domiciliul persoanelor cu nevoi agroalimentare: *Asigurare de pază militară a gospodăriilor, stocurilor de hrană țărănească, a câmpurilor; Asigurarea de pază militară pentru asigurarea ordinii în mediul rural și a activităților agricole în regim de pandemie pe baza P.A.U.C. (Plan agroalimentar de urgență comunal); Asigurarea unui rol militar informațional (pentru cazurile de furt); Asigurarea unui rol de distribuție de alimente pentru persoanele din izolare, carantină și cele cu nevoi alimentare;*

M.P.4. Realizarea unui moratoriu de suspendare pe 2 ani a vânzării terenurilor agricole și silvice conform Legii 17/2014) pentru realizarea unui inventar național a proprietății agricole, necesare pentru asigurarea siguranței naționale și europene prin hrănirea populației pe durata crizelor actuale și viitoare.

M.P.5. Realizarea unui moratoriu de suspendare pe 2 ani a concesiunilor a cursurilor de apă pentru investiții hidroenergetice, a investițiilor fotovoltaice și eoliene, cu scopul realizării unui audit al impactului acestor investiții asupra producției de hrană și asupra siguranței naționale;

M.P.6. Un Pact de Național de Solidaritate Agroalimentară urban/rural, prin înfrățirea (parteneriate agroalimentare) a 4 milioane de familii țărănești cu 4 milioane de familii urbane și cu românii din diaspora.

M.P.7. Respecarea legislației europene în domeniul creșterii animalelor (în special a porcului și păsărilor-vezi intervențiile recente ANSVS de limitare a creșterii și înmulțirea porcului) în sistem ecologic (R 834) pentru eliminarea riscului de declanșare a procedurii de infringement împotriva României.

M.P.8. Înscrierea hranei tradiționale țărănești în Inventarul Național al Patrimoniului Cultural Imaterial de la Ministrul Culturii și demararea procedurii de înscriere în Unesco prin sociere cu dosarul actual UNESCO înscris de către Franța, respectiv înscrierea Transhumanței în UNESCO;

MP.9. Investiții durabile în zona montana cu scopul opririi depopulării și renașterii socio economice și culturale a acesteia: *Crearea Programului Subtematic Zona Montana în noul*

PNS conform concluziilor Analizei SWOT si a Analizei nevoilor din PNS; Crearea unei autoritati de management specifice in cadrul ANZM, pentru derularea Programului Subtematic Zona Montana care sa gestioneze un buget de 30 % din noul PNS aferent suprafetei zonei montane din Romania.

MP10. Crearea unor ecoscheme specifice în Pilonul I

-Realizarea de eco-scheme pentru cordidoarele transnaționale, naționale, județene și locale de transhumanță, eco-scheme pentru spijinirea unui milion de ferme și gospodării familiale ce integrează servicii ecosistemice;

-Realizarea de eco-scheme pentru ferme și gospodării familiale ce integrează Puncte Gastronomice Locale Ecologice;

-Realizarea de eco-scheme pentru ferme și gospodării familiale ce integrează conceptul de gospodării pedagogice ecologice;

-Realizarea de eco-scheme pentru ferme și gospodării familiale ce integrează conceptul de gospodării agroturistice ecologice;

-Realizarea de eco-scheme pentru ferme și gospodării familiale ce integrează conceptul de gospodării agroculturnale ecologice;

-Realizarea de eco-scheme pentru ferme și gospodării familiale ce integrează conceptul de gospodării ecologice conservatoare de agrobiodiversitate;

-Realizarea de eco-scheme pentru ferme și gospodării familiale ce integrează conceptul de gospodării biodinamice;

-Realizarea de eco-scheme pentru ferme și gospodării familiale ce integrează conceptul de agromediul și climă;

-Realizarea de eco-scheme pentru ferme și gospodării familiale din zone cu constrângeri specifice naturale și economice;

2.1.2. Mecanism operational al PNS 2023-2027:

Obiectiv transversal: Gospodăria țărănească familială devine obiectiv de siguranță națională în PNS cu scopul de a asigura suveranitatea alimentară a României

Deziderat nr. 1. Introducere de hrană din scheme de calitate (R 1151) în sistemul public:

Măsura de intervenție nr.1. (M.I.1) Crearea unei măsuri de intervenție în PNS de investiții - Legalizarea bucătăriei țărănești ca Punct Gastronomic de Procesare (anexă suplimentară la ord 111 ANSVSA):

Beneficiari: *Cantine si catering scolar; Cantine si catering in sistemul funcționarilor publici; Cantine si catering in sistemul sanitar; Cantine si catering in sistemul social; Cantine si catering in sistemul se securitate*

Ținte consumatori: *cca. 5 milioane de consumatori din sistemul public (5 milioane de meniuri/zi/3 euro/9-12 luni) creează o piață minimală de 4 miliarde de euro/an*

Ținte gospodării: *cca. 300 000 de gospodării (cca.100 de gospodării/comună) ce trebuie să asigure hrana procesată pentru întreaga populație a României*

Măsuri asociate intervenției:

Modificarea Legii achiziției publice prin care se achiziționează la rezerva de stat (pe principiul amprentei scăzute de carbon) produse agricole brute (cereale, legume fructe, etc..) prin restricționare exporturi respective hrană procesată de calitate (Reg. 1151/2012) sănătoasă imunizatoare natural (nutrițională, vitaminizată și antioxidantă) din 1 milion de gospodării țărănești (hrană certificată/în conversie ecologică prin derogare; hrană certificată montan; hrană atestată tradițional; hrană locală) pentru fortificarea sistemului imunitar al populației din cele 3 categorii de risc: categoria nr 1 de risc (din prima linie de luptă cu coronavirusul): Centre de carantină și izolare; Centre de vârstnici, Spitale, Armată, Poliție, Administrație locală, etc...; categoria 2 de risc : Persoane cu risc mare de complicații medicale: persoane vârstnice, femei însărcinate, persoane cu boli cardiovasculare, cu boli respiratorii cronice, fumătorii, hipertensiune, diabet, cancer, glicemie ridicată, dependenți de alcool, droguri, cirotici, neoplazici, vârste extreme, pacienți cu insuficiență cardiacă severă, AVC, Infarct, Dializă, BPOC, etc... categoria 3 de risc: elevii, profesorii și personalul auxiliar din sistemul de învățământ; categoria 4: restul populației țării;

Alocare bugetară: 150 milioane euro

M.I.2. Crearea unei măsuri de intervenție în PNS de investiții pentru implementarea Planului Național de Solidaritate (Adoptă un Țăran/Orășean)

Obiective:

-Procesul de cooperare trebuie extins si la nivel de consumatori prin stimularea grupurilor informale sau formale de consumatori care vor sa organizeze lanturi de aprovizionare cu alimente de calitate sau care vor sa investeasca in unitati de productie, procesare si vanzare alaturi de producatori.

-Sustinerea financiară a functionarii parteneriatelor nationale, judetene si comunale de țărani și consumatori;

Ținte: *Învestiții în 3000 (cca. o investiție/UAT) de parteneriate țărani/consumatori gen ASAT (Asociație de Susținere a Agriculturii Țărănești Timișoara)/sau caterring mobil/fix, pe bază de abonament săptămânal;*

Alocare bugetară: 100 milioane euro

M.I.3. Crearea unei măsuri de intervenție în PNS de investiții în 100 de Bănci de alimente din scheme de calitate pentru vârstnici și bolnavi;

Alocare bugetară: 20 milioane euro

M.I.4. Crearea unei măsuri de intervenție în PNS de investiții într-o Rețea Rurală Strategică de Gospodării Agricole Multifuncționale Montane și Colinare (model: La redoute Suisse)

Ținte: 10 000 de gospodării *cu rol agroalimentar, rol sanitar, rol educațional, rol militar) pe modelul Redutei elvețiene, ca rețea de sprijin pentru Sistemul național de apărare, sanitar, educațional, agroturistic și agroalimentar: Gospodării cu rol de izolare și carantină sanitară; Gospodării cu rol educațional (gospodării școală pe sistem homescooling), pedagogic (gospodării pedagogice), profesional (centre de formare profesională) și recreațional (tabere de elevi și studenți); Gospodării cu rol agroalimentar (Rețea națională de minidepozite agroalimentare țărănești); Gospodării cu rol agroturistic și agrocultural (Rețea pilot de relansare economică și culturală); Gospodării cu rol militar (rețea de sprijin informațional; infrastructură minimală militară; puncte sanitare militare);*

Alocare bugetară: 25 de milioane de euro

Deziderat nr. 2. Ferma/Gospodăria țărănească pedagogică;

M.I.5. Crearea unei măsuri de intervenție în PNS de investiții într-o Rețea națională de Gospodării Pedagogice din scheme de calitate (Ținte: Investiții (50-100000 euro) în infrastructura pedagogică a 2000 de gospodării țărănești ce produc alimente și hrană în scheme de calitate și care primesc 3 milioane de elevi și studenți ce participă în program cu scopul obținerii unei educații alimentare ecologice și sociale și culturale responsabile față de hrana românească).

Alocare bugetară: 100 milioane euro

Deziderat nr.3. Profesionalizarea sistemului de formare profesională a agricultorilor din România

M.I.6. Crearea unei măsuri de intervenție în PNS de investiții într-o Rețea națională de Școli Profesionale Agricole în regim dual pe lângă cele 57 de licee agricole din coordonarea MEC/MADR și a altor licee din coordonarea MEC.

Context: România nu are un sistem de formare profesională care să producă șefi de gospodării/ferme/exploatații agricole ci doar un sistem care produce angajați

La începutul anului 2019, numărul instituțiilor de învățământ secundar superior care școlarizau pe filiera tehnologică, profilul resurse naturale și protecția mediului, a fost de 323 de instituții, din care 99 în mediul rural (27,8%), iar un număr de 24 din care 20 în mediul rural reprezentau școlile profesionale care școlarizează în profilul agricol (83,3%).

Obiective:

- ✓ Transformarea sistemului de învățământ agricol profesional în învățământ dual care să producă absolvenți ca șefi de exploatații, cu o cifră de școlarizare coroborată cu numărul de fermieri/tărani care ies anual din sistem;
- ✓ Sistemul de formare profesională pe tot parcursul vieții să fie organizat de o Rețea națională formată din Universități agricole și licee agricole;
- ✓ -Înlocuirea actualului sistem de formare bazat pe cursuri pe un sistem de formare profesională bazat pe schimburi de experiență prin acreditarea și finanțarea unei Rețele Naționale de ferme/gospodării care doresc să asigure această funcție;

- ✓ Realizarea de investiții privind finanțarea infrastructurii aferente liceelor agricole și a fermelor/gospodăriilor partenere în cadrul învățământului dual, respectiv finanțarea tutorilor din fermele partenere.

Școlile vor fi coordonate profesional de către cele 4 USAMV din țară (București, Cluj Napoca, Timișoara și Iași)

Alocare bugetară: 100 milioane euro

Deziderat nr.5. Implementare Strategie Din gospodărie în farfurie integrate în obiectivele PNS pentru conformarea cu Strategia europeană „De la fermă la consumator” prin campanie de sensibilizare în cantine școlare, cantine spitalicești, și alte cantine publice;

MI7 Măsură specifică dezideratului

Obiectiv: Conceperea unui sistem alimentar echitabil, sănătos și ecologic: Alimentație sănătoasă și durabilă și care să reducă risipa alimentară prin agricultura de precizie, agricultura ecologică, agroecologie; agrosilvicultură; standardele mai stricte în materie de bunăstare a animalelor din fermele industriale);

Alocare bugetară: 30 milioane euro

M.I.8. Crearea unei măsuri de intervenție în PNS de investiții în scheme de calitate

Ținte: 25 % suprafață ecologică în 2027; 50 % produse din scheme de calitate în sistemul public în 2027;

Indicatori de rezultat : Certificare scheme de calitate IGP/DOP (1000 de produse diferite); Certificare scheme de calitate montane (3000 de produse); Certificare agric. ecologică (25.000 de ferme/gospodării/an); Certificare scheme de calitate locale (1000 de produse); Certificare scheme de calitate etice (1000 de produse); Certificare produse consacrate, premium, etc... (1000 de produse); Investiții în infrastructura unui Institut National de Cercetare în Agricultură Ecologică și Scheme de Calitate (transf. stațiune X)

Alocare bugetară: 30 milioane euro

Deziderat nr 6: Implementarea strategiei de Biodiversitate prin realizarea unor investiții reziliente ecologic, social, cultural și economic prin campanie de sensibilizare în cantine școlare, cantine spitalicești, și alte cantine publice;

MI9. Măsură specifică dezideratului

Obiective:

-Inventariere de Zone de Interes Ecologic (ZIE) la nivel de comună cu scopul promovării acestora ca elemente de conservare a biodiversității ca Punct de Interes EcoTuristic (PIET)

-Inventariere de cultivaruri, populații vegetale și rase animale rustice locale cu scopul conservării agrobiodiversității și promovarea lor ca produs de marketing denumit STRAJĂ (pe modelul produselor SANTINELĂ de la Slow Food) în toate gospodăriile certificate ecologic din fiecare comună din zona montană și promovarea ecoturistica a acestuia ca Punct de Interes EcoTuristic (PIET)

-Creare de bănci de gene in vivo la nivel montan cu cultivaruri, populații vegetale și rase animale rustice locale valoroase cu scopul conservării și promovării turistice a agrobiodiversității ca Punct de Interes EcoTuristic (PIET)

-Inventarierea biodiversității de pe pajisti cu scopul promovării ecoturistice a unor produse agroalimentare funcționale și a unor suplimente alimentare locale ca Punct de Interes EcoTuristic (PIET)

Alocare bugetară: 30 milioane euro

M.I.10. Crearea unei măsuri de intervenție în PNS de investiții în sisteme agrosilvice și silvopastorale la nivel de ferme și gospodării familiale respectiv UAT-uri (pășuni comunale sau orășenești);

Alocare bugetară: 30 milioane euro

M.I.11. Crearea unei măsuri de intervenție în PNS de investiții în Comune /verzi (ecovillage; ecomuzeu natural): inventariere /valorificare patrimoniu cultural și natural cu scopul construirii identității naturale locale (INL);

Alocare bugetară: 25 milioane euro

M.I.12. Crearea unei măsuri de intervenție în PNS de investiții în Bănci de gene in situ pe criterii FAO și in vivo (Rețea națională de ferme in vivo de resurse genetice locale);

Obiective:

-Conservarea, menținerea, promovarea, multiplicarea de specii și cultivarea de populații locale vegetale, pretabile pentru sistemele de agricultură ecologică, rezistente la secetă, la atac de boli și dăunători și la alți factori de stres, pentru prevenirea fenomenelor de deșertificare și pentru conservarea biodiversității/agrobiodiversității;

-Introducerea unui pachet specific în Măsura de Agro-mediu și climă (M10) pentru conservarea, promovarea, cultivarea speciilor și cultivarurilor populațiilor locale vegetale;

- Crearea unui Catalog Național Adaptat Schimbărilor Climatice (C.N.A.S.C.) cu specii, soiuri, cultivaruri, populații locale vegetale, pretabile pentru sistemele de agricultură ecologică, și adaptate la schimbările climatice.

Activități:

- Investiții în 2 Bănci de gene pe criterii FAO (B.G. Suceava și Buzău)

- Investiții în ferme conservatoare de agrobiodiversitate (1000 de ferme/gospodării) din populații și rase locale (bănci de gene in vivo)

- Asigurare buget funcționare Rețea națională de ferme conservatoare de agrobiodiversitate din populații și rase locale (bănci de gene in vivo)

Alocare bugetară: 28 milioane euro

M.I.13. Crearea unei măsuri de intervenție în PNS de investiții în ferme în ferme/gospodării apicole ce pun în valoare biodiversitatea și agrobiodiversitatea

Alocare bugetară: 20 milioane euro

M.I.14. Crearea unei măsuri de intervenție în PNS de investiții în ferme în ferme/gospodării ce conserve și valorifică rase locale și populații/soiuri din resurse genetice locale ce sunt promovate ca produse SANTINELĂ Slow Food, Cartea Recordurilor Guinness Book, produse IGP, DOP, TSG;

Alocare bugetară: 35 milioane euro

Deziderat nr 7: Implementarea strategiei anticancer prin campanii de sensibilizare în cantine școlare, cantine spitalicești, și alte cantine publice;

MI 15. Măsură specifică dezideratului

Alocare bugetară: 20 milioane euro

M.I.16. Crearea unei măsuri de intervenție în PNS de investiții în ferme/gospodării ce creează alimente Healty, Slow food suplimente alimentare sin farmacia populară țărănească, alimente funcționale și hrană sănătoasă (sisteme agricole alternative);

Alocare bugetară: 30 milioane euro

Deziderat nr 8: Implementarea strategiei agroculturale a satului românesc

M.I.17. Crearea unei măsuri de intervenție în PNS de investiții în ferme/gospodării ce creează evenimente agroculturale

Obiective:

-Crearea unui val cultural românesc (*Soft Power pe modelul Haliyuwood, Coreea de Sud*) prin valorificarea identității culturale tradiționale (*produse culturale si servicii culturale*) prin *antreprenoriat cultural/verde/digital*, sub forma unei *industrii tradiționale creative* promovată sub prin *turism cultural*.

-Recunoașterea europeană a unei *industrii culturale de tradiții creative, industrii gastronomice, a turismului cultural gastronomic traditional*;

-Certificare de sate Muzeu în aer liber;

-Inventarierea și promovarea ecoturistică a patrimoniului cultural imaterial din comunele montane legat de activitățile agroculturale (*agricole si pastorale*) : ***Inventarierea localitatilor, gospodăriilor si locatiilor în care se desfasoară activitati agroculturale*** (*Anul Nou- Simbol al renașterii perpetue a naturii; Sorcova- Simbol al vegetației de primăvară; Turca- Reprezentarea mitică taurină; Miezul iernii pastorale/ Fulgeratoarele; Bătaia rituală- Arhetip de întemeiere; Circovii de iarnă-miezul iernii pastorale; Sânpetrul Lupilor-Făgăduiala*

păstorilor către lupi; Filipii de iarnă- celebrați de crescătorii de oi, divinități protectoare ale lupilor; Martinii de iarnă- celebrată de păstori, sărbătoarea Ursului; Februarie: Trifonul viilor- Patronul omizilor, lăcustelor și gândacilor, stropirea pomilor din livezi cu apă sfințită; Arezanul viilor-Ceremonial bahic; Martinii de iarnă- celebrată de păstori, sărbătoarea Ursului; Caii lui Sântoader-Opt reprezentări mitice cabaline care purifică spațiul; Dragobete, Sântion de primăvară; Martie; Dochia, Zilele Babei-Zeiță agrară și pastorală; Mărțișorul-Funie a anului, legarea mărțișorului la pomi; Sâmbra Plugului, Anul Nou Agrar, Ieșirea din zilele Babei; Măcinicii- ritual de purificare prin foc, stropirea vitelor cu apa sfințita, Focurile de Măcinicii- ruguri funerare de purificare a curților și grădinilor; Ziua Peștelui și a Șarpelui, Retezatul Stupilor-Scoaterea mierii neconsumate din stup, începerea depunerii icrelor la știucă; Pronosticuri meteorologice la Echinocțiul de primăvară-început de an agrar, scoaterea rituală a plugului în țarină și tragerea primei brazde; Bunavestire și Ziua Cucului-Altoirea pomilor în livezi, Ziua Fertilității Divine, invocarea fertilității în livezi; Stoborul Blagoveștenilor- obiceiuri și credințe la semănat; Brândușa- simbol al primăverii; Aprilie: Floriile-reînvierea naturii, înflorirea plantelor, și a pomilor fructiferi; Fluierul- instrument divin de comunicare; Încondeierea ouălor-substitutul divinității primordiale, oul generator de viață; Pomana-ceremonial care atestă legătura între semănatul seminței și înhumatul morților; Ropotinul țestelor- zi de confecționarea a cuptorului preistoric de copt pâinea; Sâmbra Oilor- prima mulsoare a turmei de oi; Sângiorzul Vacilor-ritualuri de păzire a laptelui vacilor de forțele rele; Sângiorzul, Sf. Gheorghe -Anul Nou Pastoral; Marcul Boilor-Patronul vitelor mari, în special al boilor; Mai: Armindenu- zi dedicată zeului vegetației, protector al vitelor, cailor, holdelor semănate, viilor și livezilor; Strat de Rusalii, Strodul Rusaliilor—ziua de naștere a Călușului, divinitate protectoare a cailor și sezonului călduros la anului; Ispasul-zi de hotar pentru diferite activități agricole, sfârșitul semănatului, urcarea boilor și juncanilor pe pășunile montane, însemnarea mieilor prin crestarea urechilor; Paștele Cailor sau Joia Iepelor- sărbătoare cabalină; Călușarii, herghelie divină; Moșii de vară, Legatul Călușului-Căluș, divinitate cabalină; Teatrul Taranesc din Sant; Masurisul; Plecatul oilor in munte; Coboratul oilor din munte (Păstorit pendulator), Transhumața; Festival itinerant: La horă din sat în sat; La nuntă din sat în sat; La clacă din sat în sat; La șezătoare din sat în sat; Dantela la oieri; Muzica traditionala din Oas; Muzica traditionala din Maramures; Sarbătoarea de Craciun; Dragobete; Sanzaiene; Targul de dat Calineasa; Târgul de la Gaina; Colacii ceremoniali, Magia cânepii; Rânduiala țărănească (Etichetă culturală); Graiuri locale;

- Realizarea de *harti digitale interactive* cu locatiile acestor Puncte de Interes Ecoturistic (PIET).

Ținte: Investiții în 5000 de gospodării;

Alocare bugetară: 50 milioane euro

M.I.18. Crearea unei măsuri de intervenție în PNS de investiții în sate/commune ecomuzeu în aer liber

Acțiuni:

-Sprijinirea inițiativelor de dezvoltare de ecomuzee, muzee și colecții etnografice în cadrul destinațiilor ecoturistice/cu potențial ecoturistic;

-Inventarierea și crearea unei rețele județene montane de sate ecomuzeu pentru punerea în valoare a patrimoniului a patrimoniului cultural material și imaterial;

Ținte: 1000 de proiecte în sate/commune ecomuzeu în aer liber

Alocare bugetară: 26 milioane euro

M.I.19. Crearea unei măsuri de intervenție în PNS de investiții în ferme/gospodării ce creează artizanat specific local

Exemple: Fluierul; Cimpoiul; Buciumul; Cojocul de bihor; Guba oierului;

Ținte: 1000 de Tezaure Umane Vii (T.U.V);

Alocare bugetară: 25 milioane euro

M.I.20. Crearea unei măsuri de intervenție în PNS de investiții în ferme/gospodării ce creează produse cosmetice ecologice din resurse agricole tradiționale

Țintă: 1000 de ferme/gospodării);

Alocare bugetară: 20 milioane euro

M.I.21. Crearea unei măsuri de intervenție în PNS de investiții în ferme/gospodării ce creează o gastro/diplomație țărănească românească recunoscută internațional (Recunoașterea europeană a culturii țărănești prin inovație gastronomică și gastrodiplomație (Ex. Gastro diplomației Coreii de sud/Perului);

Activități eligibile în ferme/gospodării ce practică:HUB-uri de gastronomie creativă (100 de Master chefi/Vloggeri/Ambasadori Gastro; Puncte de degustare Food truck în locuri turistice (cetate, peșteri);Caravana gastronomică din școală în școală; Universitatea de Vară a Gustului; Din bucătărie în bucătărie la țară (România Eco Brunch); Concurs gastronomic interșcolar județean; Aplicație interactivă cu patrimoniul gastronomic și artizanal (Producători produse gastronomice și artizanale, meșteri populari; PGL); Organizare de circuite turistice gastronomice (bicicletă, pe jos, pe cal, în căruță) prin conectare cu Rețeaua Europeana Eurocheval și Eurovelo; Organizarea de festivaluri tematice agroalimentar/artizanal (100 de comune/orașe); Crearea de monumente de produse gastronomice (Monumentul balmoșului, verzei, cepei, usturoiului, brânzei) la nivel județean (un monument/comună); Organizarea de festivaluri Food street gastronomic tradițional itinerant; Autostrada țărănească a turismului/transhumanței gastronomice;

Alocare bugetară: 25 milioane euro

Dezideratul nr.8. Cercetare și inovare inteligentă, digitală și verde

M.I. 22. Crearea unei măsuri de intervenție în PNS legată de investiții inovative în ferme/gospodării

Acțiuni: Finantarea preponderentă a inovațiilor digitale/verzi în zona de procesare și vânzare directă care să reconstruiască o relație de încredere între țaran și consumator.

Alocare bugetară: 30 milioane euro

Dezideratul nr. 9. Asigurarea transmisibilității și durabilității fermelor/gospodăriilor de la o generație la alta

Context: România nu are un program național de înlocuire a țăranilor/fermierilor care intră în pensie cu un număr echivalent de agricultori;

M.I. 23. Crearea unei măsuri de intervenție în PNS legată de crearea unui sistem de înlocuire anuală a cca 50 000 de agricultori;

Alocare bugetară: 40 milioane euro

Dezideratul nr. 10. Măsurile de mediu și climă (plăți complementare)

MI 24-26 (M10, M11, M13 din măsurile tranzitorii)

Alocare bugetară totală: 2 miliarde de euro

Context: Suprafața cultivată în sistem ecologic este încă redusă. În anul 2019, în RO, doar 2,43 % (395.5 mii ha) din suprafața agricolă utilizată a fost cultivată în sistem ecologic, comparativ cu aprox. 7 % în UE 28. Din suprafața totală cultivată, ponderea cea mai mare o dețin cerealele 32,07% urmate de culturile permanente pășuni și fânețe 24,33% și culturi industriale. Potențialul zonei montane pentru furnizarea de produse ecologice este foarte ridicat, o mare parte dintre pajiștile și fânețele certificate ecologic fiind situate în acest teritoriu. Conform desemnării zonelor cu constrângeri naturale sau cu alte constrângeri specifice, acestea sunt împărțite în: zone montane (15,09% din SAU total); zone cu constrângeri naturale semnificative (33,56% din SAU total); zone cu constrângeri naturale specifice (1,38% din SAU total) zone ce trebuie convertite prioritar în agricultură ecologică.

Plăți complementare pentru mediu și climă

Obiective:

-Armonizarea măsurii cu Pactului Ecologic European, New Green deal prin **Strategia “De la fermă la consumator”** are ca obiectiv general un sistem alimentar durabil - în termeni de mediu, sociali și economici;

-Fixarea unei ținte minime structurale de 1 milion de **gospodării familiale mici și medii comerciale** care practică o agricultură mai prietenoasă cu mediul prin stabilirea de indicatori minimali de performanță economică, socială și ecologică *alături de cele 1 milion de gospodării familiale de subzistență (ce trebuie transformate în unități comerciale prin integrare de funcții sociale și ecologice, prin Indicatori de performanță Economică, Socială și Ecologică (IESE).*

-Creșterea suprafețelor de teren utilizate în sistemul de **agricultură ecologică** (*vegetal și animal*) **la 25% în 2027 conform Planului Național de Acțiune în Agricultură Ecologică** (cu țintă predilectă pe pajiștile din zona montană și colinară) **rezultat din armonizarea Planului European de Acțiune în Agricultură Ecologică**: Încurajarea producției ecologice în sectorul creșterii animalelor prin conversia preponderentă a 4 milioane de ha de pajiști din zona montană și a unui milion de ha de pajiști din zona colinară și de câmpie (zone sărăturate, zone cu exces de umiditate, zone cu ariditate ridicată) la agricultura ecologică;
-asigurarea cu hrană ecologică preponderentă a sistemului public (școli, spitale, etc...);

-Introducerea unei scheme de calitate specifice zonelor de agromediu (**PRODUS din zone HNV**);

-Conditionarea accesului fermelor/gospodăriilor la măsura de sprijin în zonele cu constrângeri naturale de certificare suprafețelor în agricultura ecologică pentru transferul pe piață a produselor din aceste zone;

-Conditionarea accesului fermelor/gospodăriilor la măsura de sprijin în zonele cu constrângeri naturale de deținerea de animale conform încărcăturii prevăzute în Reg. Europei 834 în A.E.;

Acțiuni:

-Sprijin financiar pentru suprafețelor cultivate în sistem ecologic care vizează o țintă de 25 % din suprafața agricolă a României în 2027, prin conversia a 5 milioane de ha de pajiști preponderent din zonele montane și colinare la sistemul ecologic, a suprafețelor din zonele de agromediu și din zonele cu constrângeri specifice și naturale (suprafețe aferente măsurilor actuale **M10**, **M11** și **M13 APIA**);

-Susținerea preponderentă a investițiilor în ferme/gospodării ecologice ce integrează funcția de procesare, funcția agropedagogică, funcția agroturistică precum și alte scheme de calitate.

Plăți pentru gestiunea durabilă a apei în agricultură

Acțiuni:

-Calculul și monitorizarea periodică a amprentei ecologice a măsurilor de gestiune a apei;

- Reducerea cantităților de substanțe chimice utilizate în agricultură;

-Armonizarea legislației europene (transpunerea Directivei 2000/60/CE din 23 octombrie 2000) referitoare la Comitetele de râu, prin introducerea gestiunii participative a cursurilor de apă, bălți, lacuri;

-Introducerea de tehnologii de cultură adaptate schimbărilor climatice;

-Intervenții în aducțiune de apă de suprafață din zona colinară montană și în sisteme de irigare performante tehnic, în sisteme de desecare, drenaj și combaterea eroziunii solului) cu scopul găsirii unor alternative la Dunăre și Siret;

- Protecția calității resurselor de apă:

- Creșterea suprafețelor amenajate pentru irigații prin stimulare de bune practice în gestiunea apei;

-Integrarea obiectivelor de mediu în programele de investiții sectoriale cu scopul vederea creșterii rezilienței sistemelor prin adaptare, atenuare la efectelor schimbărilor climatice.

Dezideratul nr.11. Reamenajarea durabilă a teritoriului agricol și silvic

M.I. 27. Crearea unei măsuri de intervenție în PNS legată de crearea unui sistem de comasare a terenurilor prin vânzare, schimb sau arendă) prin transformarea ADS în Agentie de Amenajare Funciara gen SAFER

Context: România nu are un sistem eficient de administrare de unități agricole și agroalimentare eficiente economic, social și cultural. Din cele 23,8 milioane ha cât reprezintă teritoriul României, suprafața agricolă utilizată în exploatațile agricole a fost la nivelul anului 2018 de 13,4 mil. ha (55,9 %) din care 8,6 mil. ha reprezintă teren arabil (conform EUROSTAT). Din totalul suprafeței agricole, aproximativ 93,6% se află în proprietate privată, iar din totalul suprafeței arabile, circa 95% se află în proprietate privată.

Intervenții: Măsură de stimulare a comasării terenurilor prin arendă, vânzare sau schimb.

Alocare bugetară: 35 milioane de euro

Dezideratul nr 12. Amendamente la obiectivele respectiv criteriile de eligibilitate și selecție din măsurile de investiții actuale tranzitorii (4.1., 4.2., 4.3).

Obiective:

O.1. Transformarea fermei și gospodăriei familiale țărănești din producătoare de materie brută în producătoare de materie procesată cu valoare adăugată ridicată (scheme de calitate) respectiv produse consacrate și premium pentru ferma industrială și marea industrie agroalimentară);

O.2. Atenuarea fenomenului de secetă și ariditate din zonele de câmpie și colinare prin investiții în gestiunea durabilă a apei (Irigații și acțiuni specifice din MI 22);

Ținte:

-Țintele numerice ale investițiilor în sistemul de agricultură ecologică la nivel familial (respectiv a altor scheme de calitate) să fie fixate la 50 % din totalul investițiilor conform Planului de Acțiune European pentru Agricultură Ecologică;

-Măsurile de investiții să integreze principiile de flexibilitate (excludere, adaptare, derogare) în siguranța alimentară în UE conform Pachetului de Igienă Alimentară (FHP) prin simplificarea și armonizarea legislației existente în domeniul igienei alimentare, prin concentrarea pe obiectivele care trebuie atinse de Operatorii de afaceri alimentare (FBOs), decât pe menținerea unor cerințe foarte detaliate.

-Includerea în listele de beneficiari eligibili a Universităților Agricole, Liceelor Agricole, Primăriilor; ADI-urilor, Asociațiilor Urbariale, Moșneni, Composesoratorilor;

-Sprijin preponderent pentru ferme de familie cu rase autohtone cu o dimensiune de 50-100 de capete (porc), oi/capre/măgărițe (300 cap), păsări (500-2000 cap), vaci (10 buc), care integrează în mod obligatoriu *activitatea de procesare și scheme de calitate*;

MI 28 (Pachete MI 4.1. „Investiții în exploatații agricole, zootehnice și pomicole-pachetele din măsurile tranzitorii)

Principii de selecție complementare celor actuale din măsurile tranzitorii:

Principiul multifuncționalității gospodăriei/fermei (activități pedagogice, agroturistice, PGL, Centre de prelucrare, pensiuni agroturistice); Principiul investițiilor prioritare în pepiniere cu soiuri populații locale, soiuri și rase autohtone; Principiul utilizării de populații locale, soiuri și rase autohtone în producție; Principiul dimensiunii economice, sociale și culturale a exploatației care vizează gospodăriile de familie; Principiul asocierii fermierilor în activități de procesare și/sau vânzare; Principiul produsului cu înaltă valoare adăugată (ex. produse care participă la scheme de calitate recunoscute la nivel național, european);

Valoarea sprijinului:

- I. *Pentru gospodăriile vegetale/animale cu dim. socio/economică/culturală între 8.000 euro SO și IESE până la 100.000 euro: 50.000- 200.000 euro;*

Alocare bugetară: 200 000 000 euro

- II. *Pentru fermele vegetale/animale cu dim. socio/economică/culturală între 100.000 și 150.000 euro SO și IESE: 200.000-300.000 euro*

Alocare bugetară: 100.000 000 euro

- III. *Pentru fermele vegetale/animale cu dim. socio/economică/culturală între 150.000 și 500.000 euro SO și IESE: 300.000-1000.000 euro*

Alocare bugetară: 100.000 000 euro

Alocare totală M.I. 4.1: 500 000 000 euro

MI. 29 (4.2. Sprijin pentru investiții în procesarea/marketingul produselor agricole, animale și pomicole)

Principii de selecție complementare celor actuale din măsurile tranzitorii:

Principiul produsului cu înaltă valoare adăugată (ex. produse care participă la scheme de calitate recunoscute la nivel național, european); Principiul fermei/gospodăriei familiale; Principiul multifuncționalității fermei/gospodăriei; Principiului asocierii în unități de procesare și/sau vânzare;

Valoarea sprijinului:

- Pentru microîntreprinderi și întreprinderi mici 200.000 euro/proiect;

Alocare: 250 milioane de euro;

- Pentru întreprinderi mijlocii 500.000 euro/proiect;

Alocare: 125 milioane de euro;

- Pentru întreprinderi și forme asociative 800.000 euro/proiect;

Alocare: 125 milioane de euro;

Alocare bugetară totală: 500 milioane de euro;

MI 30 (4.3. Sprijin pentru investiții în infrastructuri legate de dezvoltarea, modernizarea și adaptarea sectoarelor agricol și forestier”- componenta drumuri agricole)

Obiectiv: Legarea fermelor/gospodăriilor între ele și de localități

Alocare bugetară totală: 200 milioane de euro

Dezideratul nr 13. Amendamente la obiectivele respectiv criteriile de eligibilitate și selecție din măsurile de investiții actuale tranzitorii (6.1; 6.2, 6.4);

MI 31 (sM 6.1 „Sprijin pentru instalarea tinerilor fermieri”)

Principii de selecție complementare celor actuale din măsurile tranzitorii: 50 % din investiție să fie realizată în activități de procesare și sau vânzare directă în fermă sau în autorulote alimentare în scheme de calitate; Condiționarea selecției de indicatori care cresc valoarea adăugată agroalimentară (centre de prelucrare, PGL), agrosocială (activități pedagogice și agroturistice) agroculturală (ev. agroculturale) în proporție de minim 50% din investiție pe scheme de calitate cu valoare adăugată.; Aplicarea măsurilor de flexibilitate sanitar veterinară;

Alocare bugetară: 500 de milioane de euro

MI 32 (sM 6.2 „Sprijin pentru înființarea de activități neagricole în zone rurale”)

Principii de selecție complementare celor actuale din măsurile tranzitorii: 50% din punctajul total în zona montană și colinară pentru activități agroturistice, agroculturale, agropedagogice, PGL în gospodăria/ferma țărănească;

Alocare bugetară: 100 de milioane de euro

MI 33 (sM 6.3 „Sprijin pentru dezvoltarea și diversificarea activităților fermelor mici”)

Principii de selecție complementare celor actuale din măsurile tranzitorii: 50% din punctajul total în zona montană și colinară pentru activități agroturistice, agroculturale, agropedagogice, PGL în gospodăria/ferma țărănească;

Alocare bugetară: 100 de milioane de euro

MI 34 (sM 6.4 „Sprijin pentru investiții în creare și dezvoltare de activități neagricole”)

Sumbășură specifică: *Crearea unei submăsuri de intervenție în PNS de investiții (Mănâncă Românește) pentru 50.000 de proiecte de 1000-5.000 euro pentru echiparea bucătăriilor gospodăriilor țărănești organizate ca P.G.L. (Punct gastronomic local)*

Acțiuni:

-Crearea unei rețele ecoturistice locale la nivelul fiecărei comune montane, formate exclusiv din gospodarii taranesti care se legalizează la nivel de cazare prin declaratia unică la ANAF si care se legalizează la nivel de hrană prin Puncte Gastronomice Locale

-Crearea unei Rețele judetene de PGL în zona montană și colinară care să pună în valoare doar produse agroalimentare din scheme de calitate (produse din ferme/gospodării certificate ecologic, produse certificate DOP, IGP, TSG, produse certificate montan, produse atestate traditional, produse certificate etic, produse atestate local);

- Inventarierea unui produs agroalimentar la nivelul fiecărei comune montane cu valoare de marketing de Pasaport Gastronomic Comunal (PGC) din scheme de calitate (produse din ferme/gospodării certificate ecologic, produse certificate DOP, IGP, TSG, produse certificate montan, produse atestate traditional, produse certificate etic, produse atestate local) care să facă obiectul conjugat a unor demersuri de storytelling cumulate;

Alocare bugetară: 50 milioane euro

MI 35 (Sumbășura 6.4 din măsurile tranzitorii):

Principii de selecție complementare celor actuale din măsurile tranzitorii: 50% din punctajul total în zona montană și colinară pentru activități meșteșugărești care pun în valoare principiul economiei circulare, economiei verzi (reciclare, reutilizare, revalorificare) precum lâna, inul, cânepa, pielea, deșeurii silvice, etc...; 25 % din punctajul total pentru activități de glamping în fermă/gospodărie;

Alocare bugetară: 50 de milioane de euro

Dezideratul nr 14. Amendamente la obiectivele respectiv criteriile de eligibilitate și selecție din măsurile de investiții actuale tranzitorii ce finanțează GAL-urile;

MI 36. Funcționare GAL-uri

Fiolsofie de finanțare: GAL-urile să aibă acces la finanțare multifond din toate programele sectoriale;

Condiționalități: Eliminarea investițiilor în infrastructură de drumuri, canalizare și a achizițiilor de utilaje și echipamente pentru această infrastructură;

Obiectiv: Finanțarea cu prioritate a investițiilor publice și private care să crească valoarea adăugată agroalimentară (*unitati de procesare semiobile/mobile*) la nivel de grup, a investițiilor care valorifică identitatea agroculturală și naturală zonală; a investițiilor culturale la scara teritoriului GAL (*cooperare agroculturală*);

Alocare bugetară: 500 milioane de euro;

Dezideratul nr 15. Amendamente la obiectivele respectiv criteriile de eligibilitate și selecție din măsurile de investiții actuale tranzitorii pentru stimularea confortului animal

MI 37 (Sm14) „Bunăstarea animalelor”

Viziune măsură:

- Realizarea unei submăsuri suplimentare pentru gospodăriile/fermele țărănești familiale mixte sau animale ce respectă regulile de confort animal și acordarea unei sume anuale forfetare de 5000 de euro;

- Respectarea unui raport bugetar echilibrat între fermele/gospodăriile familiale și fermele industriale ce aplică reguli de confort animal conform ponderii numerice pe piață a acestora, a impactului social al acestora, al impactului de mediu;

Alocare bugetară: 200 milioane de euro (100 milioane euro pentru submasura ce vizează gospodăriile/fermele țărănești familiale mixte sau animale; 100 milioane euro pentru fermele medi și mari);

MI 38 (sM 3.2) „Sprijin pentru activitățile de informare și de promovare desfășurate de grupurile de producători în cadrul pieței interne”

Principii de selecție complementare celor actuale din măsurile tranzitorii: 50% din punctajul total pentru entitățile care realizează acțiuni de informare și promovare în școli, spitale, etc... cu hrană din scheme de calitate preponderant ecologic, montan și traditional în zonele colinare și montane;

Alocare bugetară: 50 milioane de euro;

MI 39 (sM 5.1 „Sprijin pentru investițiile în măsuri preventive destinate să reducă efectele dezastrelor naturale, ale fenomenelor climatice nefavorabile și ale evenimentelor catastrofale probabile”)

Principii de selecție complementare celor actuale din măsurile tranzitorii: 50% din punctajul total pentru gospodăriile/fermele țărănești familiale mixte sau animale;

Alocare bugetară: 50 milioane de euro;

MI 40. (sM 15.1 “Plăți pentru angajamentele în materie de silvomediu și climă”)

Principii de selecție complementare celor actuale din măsurile tranzitorii: 50% din punctajul total pentru gospodăriile/fermele țărănești familiale mixte sau animale deținătoare de pădure care sunt angajate în minim o schema de calitate;

Alocare bugetară: 50 milioane de euro;

MI 41 (sM 16.1 „Sprijin pentru înființarea și funcționarea grupurilor operaționale (GO), pentru dezvoltarea de proiecte pilot, noi produse”);

Principii de selecție complementare celor actuale din măsurile tranzitorii: 50% din punctajul total pentru GO care au parteneri gospodării/ferme țărănești familiale și care își care propun realizarea a minim o schema de calitate europeană și una națională;

Alocare bugetară: 50 milioane de euro.